

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM	
--	--

Studijski program:
Preddiplomski
Grafički dizajn i vizualne komunikacije
3. god

Akademska godina:
2025./2026.



OSNOVNI PODACI O PREDMETU	
---------------------------	--

Naziv predmeta	GRAFIKA V					
Nositelj kolegija	Izv.prof.art. Melinda Kostelac https://portal.uniri.hr/Portfeli/Index/1489					
Asistent/ asistentica	demonstratorica					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
Broj ECTS –a: 3	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	1	2	0	/	/	/
Vrijeme konzultacija	www.apuri.hr uz prethodnu najavu studenta/ice putem e-maila ili usmenim putem.					
Kabinet	A-125, Katedra za grafiku					
Telefon	/					
e-mail	melinda.kostelac@apuri.uniri.hr					
Web stranica predmeta	https://apuri.uniri.hr/nastavnik/melinda-kostelac/					

	OPIŠ PREDMETA
--	----------------------

Ciljevi predmeta

Istraživanje mogućnosti izraza vlastitih ideja kroz grafički medij u složenijoj likovnoj formi. Razvijanje i produbljivanje spoznaje o zakonitostima komponiranja na dvodimenzionalnoj površini. Stječu se teorijska i praktična znanja iz grafičkih tehnika.

Korespondentnost i korelativnost programa

Kolegij je u izravnoj vezi sa svim kolegijima crtanja i ostalih grafičkih izričaja, te se nadovezuje na sadržaje kolegija Grafika III i IV, *Tipografiju I i II, Vizualne komunikacije i grafički dizajn, Film, Digitalna ilustracija I i II, teorijske predmete studija*

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

Studenti će na ovom kolegiju:

- razviti stvaralački, kreativni i kritički odnos kroz likovni jezik u grafičkom mediju
- steći temeljna znanja iz grafike u rafičkim tehnikama te pojmova s područja suvremene umjetnosti
- samostalno izvoditi i organizirati rad u grafičkim radionicama
- samostalno razvijati ideje kroz crtež i interpretaciju u području grafike
- samostalno prezentirati umjetnički rad
- razvijati kritičnost i samokritičnost

- razvijati kreativnost Specifične kompetencije - pravilna interpretacija grafičkih pojmova I - pravilan postupak izrade matrice - pravilan postupak tiskanja - pravilno korištenje ateljea - pravilno korištenje grafičkih alata i materijala - kreativno izražavanje i istraživanje u grafici	
Sadržaj predmeta Razvoj individualnog pristupa grafici u više različitih grafičkih tehnika s obzirom na ponuđeni predložak. Razvoj osobnog koncepta u crtačkom i grafičkom mediju. Poticanje na samostalno istraživanje, izražavanje likovne ideje i na samoanalizu radova. Samostalan rad na umjetničkom projektu. Etapna elaboracija kroz transponiranje crtačkog predloška u grafički medij. Realizacija grafičkih postupaka i otiskivanje. Realizacija grafičkog lista, signiranje i pohranjivanje.	
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)	
FIZIČKA NASTAVA	
Predavanja x Seminari i radionice Vježbe x Samostalni zadaci x Multimedija i Internet x	Obrazovanje na daljinu Konzultacije x Laboratorij Mentorski rad Terenska nastava X Ostalo
ONLINE NASTAVA	
Predavanja x Seminari i radionice Vježbe x Samostalni zadaci x Multimedija i Internet x	Konzultacije x Mentorski rad Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)
*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta Nastava se odvija sukladno službenom Rasporedu sati te službeno odobrenim terenskim nastavama u fizičkom obliku.	
Obveze studenata (opisati): Studenti-ce trebaju aktivno sudjelovati u svim nastavnim oblicima rada. Pohađanje nastave je obvezno. Student ima pravo na izostanak max. 4 puta tijekom semestra iz opravdanih razloga. Studentice i studenti također su obvezni; - Pratiti dinamiku nastave sukladno individualnim i grupnim zadacima - Držati se plana korištenja radionice - Samostalno i uz stručnu pomoć koristiti sve radionice te nakon korištenja istih osloboditi radionice od predmeta ili očistiti alat i opremu za druge sudionike-ce nastavnog procesa - Racionalno koristiti materijal osiguran putem radionica, u skladu s SDG standardima čime također osiguravaju neometani proces studijske grupe te ostalih studijskih grupa i	

- predmeta
- Sve ostalo, sukladno neposrednom procesu nastave i

Praćenje i ocjenjivanje

Od studenta se očekuje (od ukupno 90 sati što uključuje direktnu nastavu i samostalno istraživanje i aktivnost prema navedenoj tablici) :

Aktivnosti	Opis aktivnosti	%	ECTS
Redoviti dolazak na nastavu i vježbe	Student može izostati do 4 puta ali mora samostalno nadoknaditi propuštenu nastavu i vježbe prema danim zadacima	10%	Uvjet za izlazak na ispit
Profesionalno ponašanje u ateljeu	Ispravno korištenje i ponašanje u ateljeu za sitotisak i drugim ateljeima, obvezna priprema i čišćenje prostora	10%	Uvjet za izlazak na ispit
Crtanje i razvoj ideja/koncepta	Kontinuirani pregled crteža i ideja koje se razvijaju tijekom zimskog semestra	10%	0.5
Izrada grafike	Jedna grafika se može zamijeniti sa min. 20 crteža ili cjelovitim projektom prema danom zadatku na jednu temu / mora biti vidljiv razvoj koncepta	40%	2.0
Završni ispit	Priprema i usmena prezentacija rada – grafike, likovni jezik, izražavanje, predstavljanje koncepta	30%	0.5

Napomena: 1 ECTS iznosi 30 sati rada studenta, postotak se ostvaruje prema aktivnostima na nastavi, urađenim zadacima i kvaliteti izvedbe umjetničkog rada.

U tablici su prikazana raspodjela ECTS-a za zimski semestar. Pohađanje i aktivnost na nastavi je obavezna za sve studente. Provoditi će se periodična analiza radova studenata koja će biti ocjenjivana. Konačna ocjena je zbroj aktivnosti studenta tijekom semestra (pohađanje nastave, aktivnost na nastavi i izvan, praktičan rad tijekom semestra), a ocjenjivati će se prema prikazanoj tablici.

Evaluacija radova i koncepta

Studen 2024.

Prosinac 2024.

Siječanj 2025. – priprema za ispit i evaluacija

Ispitni rokovi:

Dva ispitna roka tijekom ljetnog ispitnog roka i jedan tijekom jesenskog ispitnog roka. Molim provjeriti vrijeme i datume održavanja ispita na oglasnoj ploči / mrežnim stranicama te pravovremeno prijaviti ispit.

Obvezna literatura

- Paro, F., Grafika, Zagreb, 1991.
- Hozo, Đ., Umjetnost multioriginala, Mostar, 1988.
- Tomislav Kosić, Osnove grafičkih materijala i tiskarskih tehnika, Zagreb, 2008.
- Mashall Mc Luhan; Razumijevanje medija, Golden marketing, Tehnička knjiga, 2008.
- Paro, F., Grafika, Zagreb, 1998.
- F. Mesaroš. Graficka enciklopedija, Tehnička knjiga, Zagreb 1971
- Linardić, L., Grafika III i IV – izborni, 2008. – skripta

Dopunska literatura

Dopunska literatura

- Metka Kajger Hozo, Slikarske tehnike, Prva književna komuna, Mostar, 1988.
- F. Mesaroš. Tipografsko oblikovanje, Viša grafička škola u Zagrebu, Zagreb 1981
- Yuval Noah Harary; Kratka povijest čovječanstva, odabir poglavlja, 2016., Fokus komunikacijske tehnologije
- Šuvaković, Pojmovnik suvremene umjetnosti, 2005., Horetzky, Zagreb
- Benjamin, W. Angelus Novus, više izdavača
- Benjamin W. The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction, New York: Schocken Books, 1969.
- Derrida, J., Istina u slikarstvu, 1988., Svjetlost, Sarajevo
- Read H., Icon and Idea, 1967., Mladost, Zagreb
- Rifkin J., Posustajanje budućnosti, 1986., Naprijed, Zagreb
- Eco, U., razna djela
- Danto, A.C. What art is, NEW HAVEN & LONDON
- Santarcangelo P. , Luka obezglavljenog orla, ICR, Izdavački centar Rijeka, 2010. Rijeka
- Poveznice svjetskih i hrvatskih javnih institucija i fundusi; sukladno neposrednim konzultacijama
- *ostalo prema preporuci nositelja predmeta;*
- *navedena literatura služi za ciljanje sadržaja koji su u funkciji uspješnog razumijevanja i ostvarenja zadatka, u skladu s preporukama nositelja predmeta.*
- *Navedena literatura biti će dostupna u više izvora i oblika*

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Predviđa se periodično provođenje evaluacije studenata i nastavnika, s ciljem osiguranja i kontinuiranog unapređenja kvalitete nastave i studijskog programa.
Pridružena je tablica koja pojašnjava kriterije i podlogu ocjenjivanja.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2025./2026.

Red.br.	Tema
listopad	UVODNO PREDAVANJE I VJEŽBE - upoznavanje s tipom nastave, očekivanja i obveze studenta i nastavnika, upoznavanje s programom (detaljni izvedbeni) i provedbom nastave, upute studentima o samostalnom radu koji se očekuje izvan nastave u

	zimskom semestru - predavanje: Socijalni prostor u umjetnosti – akustika umjetnosti kroz prostor, vrijeme i različite medije, interakcija društva u polju umjetnosti i vizualnih komunikacija - Vježba: interpretacija autorskog teksta – 2 – 3 VJEŽBE! - Provedba vježbi samostalno korištenjem vlastitih resursa – analiza, grupna evaluacija; predodžba i interpretacija, tumačenje i deskripcija, denotacija - Provedba vježbi s početnim vodstvom i navođenjem, analiza i zaključci - Provedba vježbi uz stručno vodstvo – analiza razine sadržaja, vremenska i društvena akustika, kritika društva, ključne riječi, poruka, konotacija i denotacija - Zadatak: prostor i društvo koji nas okružuje, bilježenje osjećaja, asocijacija, kritičnost, cenzura i autocenzura, verbalno, fotografsko i crtačko skiciranje, poimanje stvarnog i imaginativnog prostora, empirijski prostor, analiza boja-mirisa-tekstura / verbalna i neverbalna komunikacija u prostoru, vizualna komunikacija – predprostor tematskim jedinicama -
Listopad-studeni	RAZVOJ CRTEŽA - Uzorkovanje stanja društva: Case Study, Work in Progress, Anything Goes, Koncepti, vizualni dnevnik i dr. – različitosti kao bogatstvo pristupa, praznina kao preduvjet nove cjeline - Aperion u crtežu, prostoru i socijalnom kontekstu – „ideja i slika“ - Cenzura i autocenzura kao element socijalnog prostora u umjetnosti - Analiza i izrada dnevnika/cртеža/tekstova na temu Socijalni prostor u komunikaciji i umjetnosti - crtanje prema dogovorenim zadacima – istraživanje crteža – od linije, skice, krokija, projekcije, perspektive, „empirijskog zapisa“; izvor, signali i koherencija likovnog jezika tematskih jedinica i socijalnog prostora - istraživanje idioma slike – signal perceptivne jedinice kadra - odnos pisma i crteža – trag, komunikacija, znak; organizacija i ritam elemenata na plohi – od traga do simbola, od slova do slogana, od nejasnog do artikuliranog, od očiglednog do intrigantnog, od utilitarnosti do osviještenosti - individualni razvoj crteža kompozicije kroz seriju crteža; istraživanje različitih pristupa i koncepata sa žarišnom točkom socijalnog prostora u

	dvodimenzionalnoj umjetnosti - Lokalna Terenska nastava – senzibiliziranje odnosa vlastitog, kolektivnog, društveni artefakti (vidljivo-nevidljivo, očigledno-neočekivano i dr.) - 1. analiza radova i razgovor o radovima - Zadatak: izrada svih faza crteža kroz zadatke i upute nastavnika (kontinuirano)
Studen prosinac	RAZVOJ KOMPOZICIJE– 2. FAZA - rekompozicija u cilju redukcije likovnih elemenata s obzirom na njihovu funkciju u vizualnoj komunikaciji ideje - akromatske i kromatske konotacije u pozitivu i negativu - reciklaža, kolaž, multiplikacija, proporcija, pikselizacija, klišeji, konvencije, provokacija, trivijalizacija, senzacija - izrada serije crteža– predložka za grafiku – daljnja individualna analiza radova - 2. analiza radova i razgovor o radovima, vođena provokacija - poticanje na međusobni dijalog komparacija - odabir tematske linije i individualni daljnji razvoj kompozicije crteža - razvoj vlastitih likovno-grafičkog koncepta – individualni pristup - razvoj analize i kritičkog osvrta na vlastiti i rad drugog autora- pojedinca - odabir grafičke tehnike i dogovor oko organizacije provedbe grafičke tehnologije u radionicama uz stručno vodstvo
siječanj	IZRADA GRAFIKE – uvjet za izradu grafike je jasno artikulirana cjelina crteža i individualnog likovni koncepta tematske linije i jedinice – PRAKTIČNI RAD U RADIONICAMA Izrada grafike jednostavnije razine koja se otvara prema mogućnostima nadogradnje - upoznavanje sa uporabom ateljea za grafiku, materijalima, zaštitnom odjećom (kapaciteti, alati i oprema u širem i užem smislu) - upoznavanje sa postupcima jednobojnog i višebojnog otiska - individualni razvoj grafičkog predložka - kontinuirano praćenje rada i analize radova studenata - poticanje studenata na samostalnu analizu radova, samokritika - Zadatak: aktivnost u radionici za propusni, duboki i plošni tisak /sukladno likovnografičkim tehnologijama koje su ključne za razvoj i provedbu ideje izvršiti će se odabir tehnike.

	PRIPREMA ZA ISPIT - dovršavanje otisaka, potpisivanje - 3. završna analiza radova i razgovor (evaluacija, samoevaluacija) - uređivanje prostora za ljetni semestar
MATERIJAL I ALAT KOJI NOSE STUDENTI	
	- <u>pribor za crtanje listopad - prosinac:</u> olovke raznih tvrdoća tuš i kist – kistovi raznih veličina, drvce, pero šireg vrha tuševi u boji ili tempere ili akvarel blok papira min 120 g / m² za crtanje, min. A4 kolaž papir i ljepilo za papir, raznobojni časopisi, raster papiri zaštitna odjeća <u>ostali crtači pribor, prema inicijativi i dogovoru u vezi vođenog i samostalnoq istraživanja studentice studenta</u> - <u>prosinac – siječanj:</u> pamučne krpe zaštitne rukavice zaštitna odjeća (kute, košulje) sitni osobni alat za izradu grafike zatvorene cipele

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA opći	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA

-razviti stvaralački, kreativni i kritički odnos kroz likovni jezik u grafičkom mediju -samostalno razvijati ideje kroz crtež i interpretaciju u području grafike -samostalno prezentirati vlastiti umjetnički rad -razvijati kritičnost i samokritičnost -razvijati individualnost i kreativnost	Opći ishodi učenja su univerzalni umjetnički ishodi i oni se usvajaju tijekom semestra kontinuirano i u suglasju su sa specifičnim ishodima		Kriteriji vrednovanja - vidi tablicu
ISHODI UČENJA specifični	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE	METODE VREDNOVANJA
steći temeljna znanja iz grafike u kombiniranim tehnikama /samostalno izvoditi i organizirati rad u radionici za grafiku /pravilan postupak izrade matrice / pravilan postupak tiskanja višebojne grafike u kombiniranim tehnikama	upoznavanje sa uporabom ateljea za grafiku, materijalima, zaštitnom odjećom upoznavanje sa postupcima jednobojnog i višebojnog otiska	Demonstracija uporabe ateljea Usmeno izlaganje o materijalima i zaštiti na radu Demonstracija grafičke tehnike uz detaljno objašnjenje svih postupaka i karakteristika pojedinih materijala Praktični rad	Kriteriji vrednovanja - vidi tablicu
pravilna uporaba grafičkih alata i materijala	upoznavanje sa uporabom ateljea za grafiku, materijalima,	Demonstracija i detaljno objašnjenje svih potrebnih	Kriteriji vrednovanja - vidi tablicu

	zaštitnom odjećom	grafičkih alata i materijala Razgovor Praktični rad	
kreativno izražavanje i istraživanje u grafici	Predavanje o prostoru Analiza i izrada dnevnika/cртеža/tekstova na temu prostor individualni razvoj crteža poticanje studenata na samostalnu analizu radova individualni razvoj vlastitih likovnih koncepata individualni razvoj kompozicije kroz seriju crteža	Problemsko učenje Prezentacija Razgovor Analiza radova Rad sa tekstom Praktični rad Vođeno istraživanje Postavljanje otvorenih pitanja – provokacija za razgovor	Kriteriji vrednovanja - vidi tablicu
pravilna interpretacija grafičkih pojmova	1., 2., 3. Analiza radova i razgovor	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor	Kriteriji vrednovanja - vidi tablicu

KRITERIJI ZA VREDNOVANJE STUDENTSKOG RADA I OCJENJIVANJE

Kriterij / Ocjena	1 – nedovoljan	2 – dovoljan	3 – dobar	4 – vrlo dobar	5 – izvrstan
Redovitost i aktivnost na nastavi	Neredovit, 4 ili više izostanaka, izostanak aktivnosti	Neredovit, često kašnjenje na nastavu, uključenost u aktivnosti ali bez rezultata	Kašnjenje na nastavu, raniji odlazak, dobra uključenost s nekim rezultatima	Redovit, ali s povremenim kašnjenjem i izostancima, bolja uključenost s rezultatima s mogućnošću popravka	Redovit bez kašnjenja, izvrsna aktivnost, samoinicijativnost s izvrsnim rezultatima
Tehnička izvedba rada	Loša tehnička izvedba rada bez mogućnosti popravka	Loša tehnička izvedba s mogućnošću u popravka	Dobra izvedba s mogućnošću manjih popravaka	Vrlo dobra tehnička izvedba rada bez popravaka, ali s manjim nedostacima	Izvrsna tehnička izvedba rada u svim segmentima

Individualni pristup radu, samostalnost i odgovornost	Odsutnost individualnosti , sklonost kopiranju, nesamostalnost i neodgovornost	Individualan pristup radu samo na početku, nesamostalnost, neodgovornost	Individualan pristup radu s mogućnošću pojačanog rada, djelomična samostalnost i djelomična odgovornost.	Dobar individualni pristup radu s manjim nedostacima, vrlo dobra samostalnost i odgovornost u radu.	Izvrstan i cjelovit individualni pristup radu, razvijena samostalnost i odgovornost u radu i kolegijalnost, sklonost pomaganju
Izvedba zadataka – crtež i grafika	Neizrađeni zadaci	Djelomično izrađeni neki zadaci	Izrađeni zadaci iz crteža i grafike, ali u nedostatnoj količini / loše kvalitete	Vrlo dobro izvedena većina zadataka iz crteža i grafike s manjim nedostacima u količini ili kvaliteti	Izvršno izvedeni svi zadaci u crtežu i izvedene sve grafike prema dogovoru s nastavnikom
Usmena prezentacija radova	Nedovoljna, vrlo loša prezentacija, nepoznavanje likovnog jezika	Nedovoljna ili vrlo oskudna prezentacija , manje nepoznavanje likovnog jezika	Dobra prezentacija s mogućnošću popravka, poznavanje likovnog jezika	Vrlo dobra prezentacija, pokazano znanje likovnog jezika, s manjim nedostacima	Izvrсна prezentacija, pokazano znanje likovnog jezika
Profesionalno ponašanje u radionici, donošenje materijala i osobna zaštita na radu	Nepoštivanje pravila korištenja radionice za sitotisak, nenošenje osobne zaštite i osobnog materijala za rad	Nepoštivanje pravila uz veća odstupanja, nenošenje osobne zaštite i materijala	Poštivanje pravila uz manja odstupanja, isto kod korištenja osobne zaštite i donošenja materijala	Poštivanje pravila u radionici za sitotisak, korištenje osobne zaštite pri radu, nenošenje materijala za rad	Pridržavanje pravila u radionici za sitotisak, korištenje osobne zaštite pri radu; donošenje materijala za rad